

Cinsel İstismar ve İhmal

VİRANŞEHİR REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

PSİKOLOJİK DANIŞMAN

KENAN AYDIN

Ne oldu?

Ne zaman?

Nasıl?

Daha önce hiç cinsel istismara uğradınız mı?

Nerede?

Kim tarafından?

Dirençlerimiz

- Bekaret algısı
- Damgalanma
- Sosyal dışlanma
- Çocuğa güvensizlik
- Hata yapma kaygısı
- Kişisel zarar görmekten korkma
- Çocuğa zarar vermekten korkma
- Utanç ve suçluluğa karşı düşük tolerasyon
- ...olabilir ama...

Çocuğun cinsel istismara uyum sendromu

Summit (1983)

Yaşı büyük ve yıllarca aile içi cinsel istismara maruz kalmış çocuklar

Cinsel istismar Őekilleri

- YetiŐkin tarafından çocuğa cinsel içerikli söylemler yöneltilmesi,
- Çocuğun bedeninin özel bölgelerine bakılması,
- Çocuğa ıplak kadın/erkek fotoğrafları gösterilmesi,
- YetiŐkin tarafından çocuğa özel bölgelerinin gösterilmesi,
- Çocuğun cinsel içerikli fotoğraflarının çekilmesi,
- Çocuğa cinsel içerikli eylem izlettirilmesi/dinlettirilmesi
- Vücuda organ veya sair bir cisim sokulması suretiyle gerçekleŐtirilmesi (Nitelikli Cinsel İstismar 5237 Sayılı Ceza Kanunu)

5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu

➤ Madde **103, 104, 105.**

6 aydan 18 yıla kadar hapis.

➤ Madde **267,....278, 279, 280....286.**

Türk Ceza Kanunu Madde 279

(1) Kamu adına soruşturma ve kovuşturmayı gerektiren bir suçun işlendiğini göreviyle bağlantılı olarak öğrenip de yetkili makamlara bildirimde bulunmayı ihmâl eden veya bu hususta gecikme gösteren kamu görevlisi, **altı aydan iki yıla kadar hapis cezası** ile cezalandırılır.

(2) Suçun, adli kolluk görevini yapan kişi tarafından işlenmesi hâlinde, yukarıdaki fıkraya göre verilecek ceza yarı oranında artırılır.

Vaka bize geldiğinde...

Dikkat

Çocukla yapılacak olan görüşmeden önce bir ön hazırlık yapılmalı. Karşı aktarım (İnter-transferans) durumu olasılığı varsa başka bir meslektaştan yardım istenmeli.

Dikkat

Cinsel suç mağduru bir çocuk sizinle çok yakın temas kurmaya eğilim gösterse dahi ona **50-60 cm.'den fazla yaklaşmayın.**

Dikkat

Delil toplamak, çocukla yapılacak görüşmede istismarı kanıtlamaya çalışmak ve bu amaçla istismara ilişkin ayrıntılı sorular sorarak detaylı bilgi almak kesinlikle doğru değildir.

Dikkat

Suç duyurusunda bulunmadan önce **amire/müdüre haber verilmelidir.**
Dilenirse **tek gidilebileceği gibi amirin de desteği** istenebilir.

Dikkat

Özellikle ilk **72 saat** cinsel istismara ilişkin delillerin elde edilmesi için önemli bir süreç olup delillerin yok olmaması için çocuğun **kişisel temizlik ve vücut temizliği yapmaması** konusunda bilgilendirme yapılması önemlidir.

Dikkat

Çocuğun cinsel istismarla ilgili danışmana anlattıklarını arkadaşlarına **anlatmaması** istenmelidir. Eğer çocuk uğradığı cinsel istismarı arkadaşlarına anlattıysa konu ile ilgili **akran baskısına** veya da **sosyal izolasyona** maruz kalabilir.

Dikkat

Çocuk (özellikle 0-7) maruz kaldığı suçu **senaryolaştırıp verebileceği** gibi **unutkanlık çözülmesi** (dissosiyatif amnezi) de yaşayabilir. Bu durumlarla karşı karşıya kalındığında serinkanlı olunmalı. Çocuğu örseleyici olaylardan sonra daha fazla bilgi vermeye zorlamamalı.

Dikkat

Çocuk olayı bildirdikten sonra suç duyurusu eğer **çocuk güvende değilse** suç bildiriminin **kolluk kuvvetlerine**, eğer kolluk kuvvetleri ile ilgili **şüpheler varsa** (caydırmaya çalışma, ilgililik konusunda şüphe, suçu işleyenle olumlu ilişkilerin olması vb.) **cumhuriyet savcılığına** suç duyurusunda bulunulabilir.

CUMHURİYET SAVCILIĞINA

Müşteki: Adı Soyadı, T.C. Kimlik No, Adresi. (Eylemden zarar görenin)

Sanık: Adı Soyadı, Adresi. (Eylemi gerçekleştiren/lerin adı-soyadı, adresleri)

Suç: (Hakaret,Tehdit,Cinsel taciz gibi olay neyse betimleyici adı yazılır)

Suç Tarihi: (Bilinen tarihler)

Olaylar: (Suça konu olan olaylar tarihsel sıraya göre, kısa/öz ve açık biçimde yazılır)

1.

.....

2.

.....

Deliller: (Eldede hazır bulunan tüm delil, belge ve raporlar, telefon mesajı, msn kaydı, tanıklar varsa adı ve soyadı, adresi yazılır)

Hukuki Nedenler ve Sonuç: Sanığın eylemi (TCK ve ilgili mevzuatı biliyorsanız yazabilirsiniz) suç teşkil ettiğinden, TCK m.279'un kapsamındaki yetkili makamları bilgilendirme yükümlülüğü çerçevesinde (Ek-1'de şikayet eylem kararının gerekçeli raporu) gerekli kovuşturmanın yapılması için Savcılığınıza müracaat zorunluluğu doğmuştur. Yukarıda kısaca açıklandığı üzere şüpheli hakkında kamu davası açılmasına yönelik soruşturma yapılmasını saygıyla talep ederim. ... / ... / ...

İhbarda Bulunanın Adı ve Soyadı

İmza

KOLLUĞA YAPILACAK ÖRNEK BİLDİRİM FORMU

Bildirimi yapılan çocuğun adı-soyadı:

Doğum Tarihi:

Cinsiyeti:

Yaşadığı evin Adresi:

Okulu/ Sınıfı:

Yasal Temsilcisi ya da Velisinin Adı-Soyadı:

Adresi:

Telefonu:

İş Telefonu:

(Varsa) İş Adresi:

Çocuk cinsel istismarı şüphesinin bildirim raporunun bir kopyası, bildirim yapıldığı yer olan İlçe Emniyeti Çocuk Bürosun'da, bir kopyası okulda ve bir kopyası da bildirim yapma zorunluluğu olan okul rehber öğretmeni/müdürü'da bulunmaktadır.

Bildirimi yapılacak çocuk cinsel istismarı şüphesinin oluşmasındaki somut dayanaklar (şüphe nasıl ve kimlerin aracılığıyla ve hangi tarihte oluştu, varsa kanıtları; istismarın gerçekleştiğini gösteren bilinen tarihler, kişiler, yerler; istismarın nasıl gerçekleştirildiği, ne zamandır olduğu; bu kapsamda çocuk dahil kimlerle bilgi alma amaçlı görüşüldüğü, bu görüşmeleri yapan personelin adı-soyadı ve bu görüşmelerin raporlarının ekte olduğu bilgisi).

Failin (biliniyorsa) Adı-soyadı:

Failin Adresi:

Çocukla olan yakınlık derecesi ya da ilişkisi:

İlçe Emniyeti Çocuk Bürosuna Yapılan Bildirim Tarihi:

Bildirimin Yapıldığı Yetkilinin Adı-Soyadı:

Bildirimi yapanın Adı-Soyadı:

Okuldaki Görevi:

İmza:

Dikkat

Toplanan deliller ve çocuğun cinsel istismara maruz kaldığı süre boyunca gösterdiği belirtiler istismarın ciddi bir kanıtı şeklindeyse suç duyurusunda bulunmadan önce **aileye bilgi verilmez**. Suç duyurusu **ivedilikle** yapılır.

Dikkat

Suç duyurusunda bulunduktan sonra aileden gelebilecek olan tepkilere karşı **sakin kalınmalı. İletişim kanallarının açık olmasına özen gösterilmeli ve bir arabulucu rolü üstlenmesi için okul müdürünün desteği istenmelidir.**

Yaşa Göre Cinsel İstismar Belirtileri

0-9 YAŞ

- ✓ Normalden daha fazla ağlama, sızlanma ve bağırma.
- ✓ Bakıcılara sımsıkı sarılma ve normal olmayacak bir şekilde yapışma.
- ✓ “Güvenli” yerlerden ayrılmayı reddetme.
- ✓ Uyumada zorluk veya sürekli uyuma.
- ✓ Konuşma yetisini veya idrar kontrolünü kaybetme ve diğer gelişimsel gerilemeler.
- ✓ Kakası ile oynama, uygun olmayan yerlere kaka/çiş yapma.
- ✓ Kendisinden büyük veya küçük diğer çocuklara yönelik cinsel içerikli davranışlar.

Yaşa Göre Cinsel İstismar Belirtileri

0-9 YAŞ

- ✓ Yaşlarına uygun olmayan cinsel eylemleri bilme ve onlara ilgi gösterme.
- ✓ Belirli insanlardan, yerlerden veya eylemlerden ya da saldırıya uğramaktan korkma.
- ✓ Bebek gibi davranma (yatağı ıslatma vb.)
- ✓ Aniden okula gitmeyi reddetme.
- ✓ Özel bölgelerine çok fazla dokunma.
- ✓ Aile ve arkadaşlardan uzaklaşma veya içine kapanma.

Yaşa Göre Cinsel İstismar Belirtileri

10-18 YAŞ

- ✓ Depresyon (kronik üzüntü), ağlama veya duygusal hissizlik.
- ✓ Kâbuslar (kötü rüyalar) veya uyku sorunları.
- ✓ Okulda sorun yaşama veya okuldan uzaklaşma.
- ✓ Öfkelenme veya akranlarıyla olan sıkıntıları anlatma, insanlarla kavga etme, kurallara uymama veya yetkililere saygısızlık yapma.
- ✓ Yemek yemeyi reddetme veya sürekli yemek yeme isteme.

Yaşa Göre Cinsel İstismar Belirtileri

10-18 YAŞ

- ✓ Okul performansında değişiklikler.
- ✓ Sürekli yemek yeme ya da yemek istememe.
- ✓ İntihar düşüncesi ve eğilimi.
- ✓ İstismar hakkında konuşma, istismarı hatırlama.
- ✓ Aile ve arkadaşlardan uzaklaşma dâhil, kaçınma davranışı gösterme.
- ✓ Kendine zarar veren davranışlar (uyuşturucu, alkol, kendini yaralama).
- ✓ Kesici aletlere, silahlara, zarar verici nesnelere olan ilginin bir anda artması.

Psikolojik Danışmada Etik ve Hukuk

Geliştirilmiş 3. Baskı

onikilevha
ONİKİLEVHA YAYINLARI

Çocuk cinsel istismarı şüphesinin bildirimi öncesinde çocukla yapılacak ilk görüşme

The first interview with child ahead of reporting suspected child sexual abuse

Aynur Eren Gümüő¹

¹Doç. Dr., Bahçeşehir Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi, Psikolojik Danışma ve Rehberlik Ana Bilim Dalı, İstanbul

ÖZET

Çocuk cinsel istismarının bildiriminde çocukların açıklamaları kritik değerdedir. Ancak alan yazın cinsel istismar mağduru çocukların yaşadıklarını kolayca açıklamalarını beklemenin gerçekçi olmadığını göstermektedir. Bu yüzden çocukların istemli açıklama yapmalarını sağlayabilecek meslek elemanlarının varlığı çok önemlidir. Bu çalışmada çocuk cinsel istismar şüphesinin bildirimine dayanak oluşturmaya yetecek bilgilerin alındığı ilk görüşmenin genel çerçevesini tanımlamak ve böylece ilgili meslek elemanlarının başvurabileceği yazılı bir kaynak oluşturmak amaçlanmıştır. Bunun için çocuğun cinsel istismarı açıklamasıyla ilgili araştırmalar ve benzer amaçla oluşturulmuş görüşme protokolleri incelenmiştir.

Bu çalışmada üç aşamalı bir görüşme şeması temel alınmış ve olası senaryo örnekleriyle görüşme planı oluşturulmuştur. Çocukla güven ilişkisinin oluşturulmasının öncelikli olduğu görüşmeye hazırlık aşaması; rahatlatıcı genel bir konuşmayı, bilgi vermeyi ve görüşme kurallarını tanımlamayı içermektedir. Çocuğun spontan anlatımının desteklenmesi için açıklama kolaylaştırma aşamasında; cesaretlendirme, içtenlik, gizliliğin sınırlarını açıklama, konuşmaya açık davet, aşgari teşvik, empatik tepki, sessizlik becerisi, amacı belli sorular sorma, dolaylı anlatıma dikkat etme, açıklama davranışını onaylama gibi tepkilerin kullanımı yer almaktadır. Görüşmenin bitirilmesinin uygunluğunun gözden geçirildiği sonlandırma aşaması ise; çocuğun açıklama yapmış olmasına ve güvenliğine ilişkin duygularını öğrenme, sorularını yanıtlama, kontrolü almasına destek verme ve görüşmenin yazılı kaydını hazırlamayı içermektedir.

Anahtar Sözcükler: Çocuk cinsel istismarı, açıklama, görüşme süreci

(*Klinik Psikiyatri* 2017;20:45-58)

DOI: 10.5505/kpd.2017.32032

SUMMARY

Child's disclosures have critical value in child sexual abuse reporting. However, literature show that it is not realistic to expect the abused child to disclosure what s/he experienced easily. Accordingly, it is very important to have professionals who can provide help to get child's purposeful disclosure. In this study, in order to get enough information of the suspected child sexual abuse, depicting the basics of the first interview; therefore providing a written reference appeal for the personnel concerning the issue was aimed. To assure this aim, the studies concerning the child sexual abuse disclosures and interview protocols formed for similar reasons were examined.

In this study, a three staged interview schema was taken as a base and an interview plan was formed with regard to samples of possible response sample scenarios. The preparation stage in which establishing a secure relationship with the child is a priority, consists of a general relaxing conversation, informing and describing the guidelines of the interview. The facilitation stage in which child's spontaneous disclosure was supported, includes the use of responses such as encouraging, genuineness, explaining the boundaries of confidentiality, minimal encouragers to talking, free-recall prompt, empathetic response, ability of sustaining silence, asking questions with an aim, paying attention to implied explanations and confirming explanation behavior. The termination stage in which the convenience of ending the interview was checked, involves learning child's feelings about his/her disclosure, checking child's security, answering his/her questions, encouraging him to take control and preparation of written form of the interview.

Key Words: Child sexual abuse, disclosure, interview process.

Çocuğun Cinsel İstismara Maruz Kaldığından Şüphelenilmesi

- KOLLUK** (Polis, Jandarma)
- ▶ Savcının talimatıyla
 - ▶ Sivil ekip ve sivil araçla
 - ▶ Çocukla adli görüşme yapmaksızın

ÇOCUK İZLEM MERKEZİ

- ▶ Adli Görüşme
- ▶ Aile Görüşmesi
- ▶ Adli Muayene
- ▶ Adli Örneklem
- ▶ Psikiyatrik Muayene
- ▶ Gerekli Diğer Muayeneler

Cumhuriyet Savcısı
Avukat
Adli Görüşmeci
ASPİM Temsilcisi
Hekim
Kolluk Görevlisi
Hemşire

CUMHURİYET SAVCISININ KARARI

Kovuşturmaya Yer
Olmadığına Dair

Koruyucu Destekleyici
Tedbir Talebi

Ceza Soruşturması

Çocuk ailesine
teslim edilir.

Gerekli Değil

Gerekli

Ceza Soruşturması

- ▶ Çocuk Mahkemesi
- ▶ Çocuk Ağır Ceza Mahkemesi
- ▶ Aile Mahkemesi
- ▶ Asliye Hukuk Mahkemesi

- ▶ Acil koruma kararı
- ▶ Danışmanlık tedbiri
- ▶ Eğitim tedbiri
- ▶ Velayet, vesayet, kayyım, nafaka ve kişisel ilişki kurulması kararı
- ▶ Bakım tedbiri
- ▶ Sağlık tedbiri
- ▶ Barınma tedbiri

- ▶ Genel Ağır Ceza Mahkemesi
- ▶ Asliye Ceza Mahkemesi
- ▶ Çocuk Ağır Ceza Mahkemesi
- ▶ Çocuk Mahkemesi

Çocuk adalet sistemini düzenleyen temel kanunlar

1. Çocuk Koruma Kanunu

2. Türk Medeni Kanunu

3. Aile Mahkemelerinin Kuruluş Görev ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun

4. Ailenin Korunması Hakkında Kanun

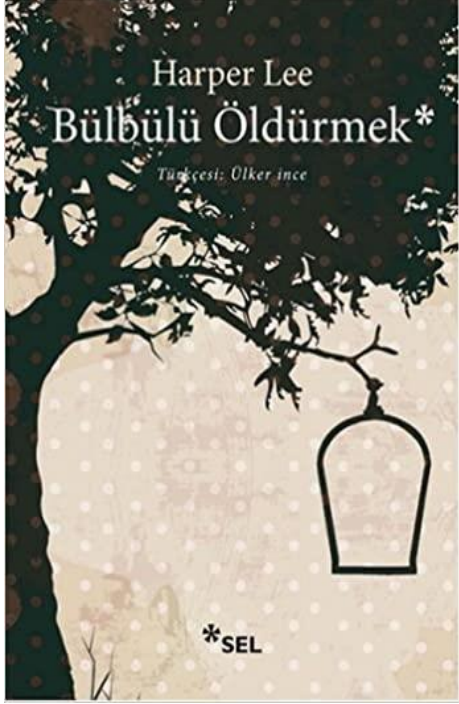
5. Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu

6. Türk Ceza Kanunu

7. Ceza Muhakemesi Kanunu

8. Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun,

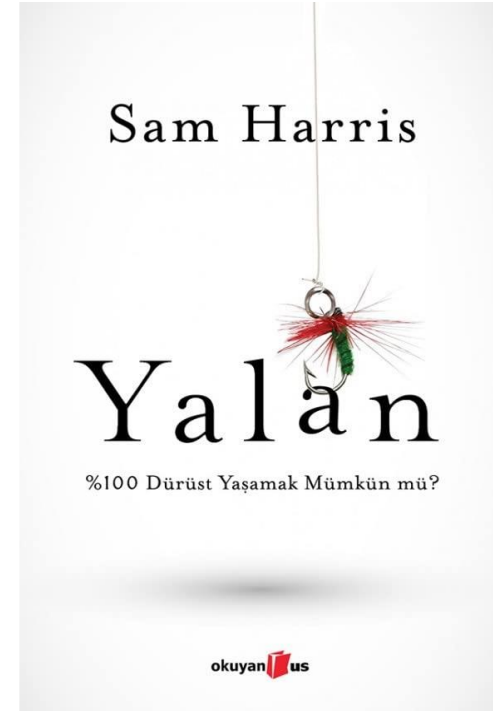
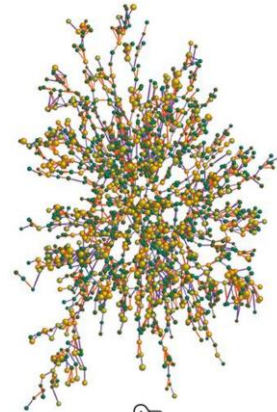
9. Denetimli Serbestlik ve Yardım Merkezleri ile Koruma Kurulları Hakkında Kanun

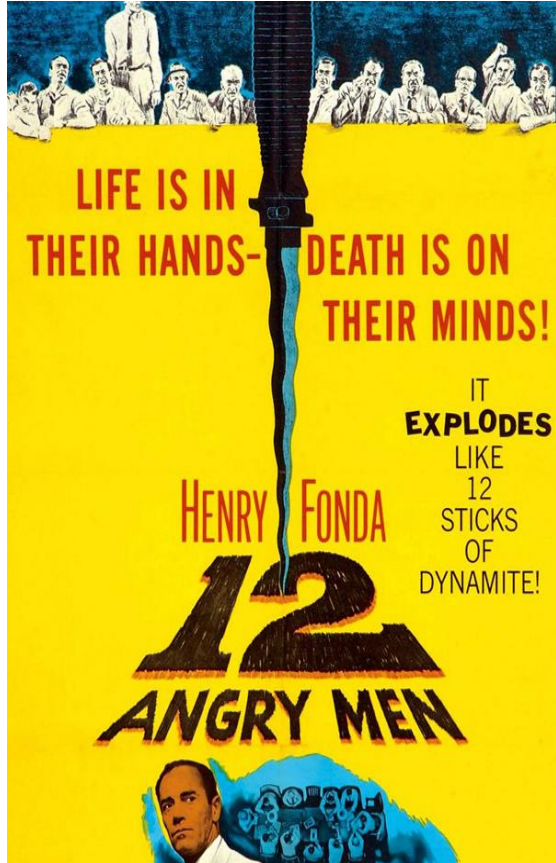

NICHOLAS A. CHRISTAKIS – JAMES H. FOWLER

*Sosyal ağların
şaşırtıcı gücü*

ve yaşantımızı biçimlendiren etkisi

Kaynakça

1. Gümüő, Aynur E. ve Gümüő, Mustafa A. (2018). Psikolojik Danışmada Etik ve Hukuk (Geliştirilmiş 3. Baskı). İstanbul: On İki Levha Yayıncılık.
2. Gümüő, Aynur E. (2017). Çocuk cinsel istismar Şüphesinin bildirimini öncesinde çocukla yapılacak ilk görüşme. Klinik Psikiyatri, 20: 45-58
3. [cocuk-bakim-kuruluslarinda-calisan-personele-yonelik-istismarla-mucadele-rehber-kitapcigi.pdf \(ailevecalisma.gov.tr\)](http://ailevecalisma.gov.tr/cocuk-bakim-kuruluslarinda-calisan-personele-yonelik-istismarla-mucadele-rehber-kitapcigi.pdf)